

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200508
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721200508.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Miroslavou Korbašovou v právnej veci manžela/otca: U. O., D.. XX.XX.XXXX, bytom C. Š.V. Č.. XXX proti manželke/matke: L. O., D.. XX.XX.XXXX, bytom C. Š. Č.. XXX, v súčasnosti bytom XX W. B., N., N. XSD, S. N. v konaní o návrhu manžela na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva: M. O., D.. XX.XX.XXXX V. D. M. O., D.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, takto

rozhodol:

Manželstvo U. O., D.. XX.XX.XXXX a L. O., D.. XX.X.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX S. S., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu S. vo zväzku č. X, ročník XXXX, na str. XXX, pod por. č. XX r o z v á d z a.

S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva v tomto znení:

Maloletá M., D.. XX.XX.XXXX a maloletá D. M., D.. XX.XX.XXXX s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec s a z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej M. výživným vo výške 40 eur mesačne a maloletej D. M. výživným vo výške 40 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 15.02.2021 sa manžel domáhal rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. V návrhu uviedol, že manželstvo uzatvorili s manželkou po 14 rokov trvajúcim vzťahom. V manželstve si nerozumeli, prevládali u nich hádky a nedorozumenia. Manželka sa rozhodla následne s maloletými deťmi presťahovať do zahraničia.

2. Manželka sa k návrhu písomne vyjadrila a s návrhom manžela súhlasila.

3. Uznesením č.k. 19P/24/2021-19 zo dňa 26.05.2021 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice.

4. Pojednávanie nariadeného v tejto veci sa manželka nezúčastnila, súd v zmysle § 31 CMP pojednával v jej neprítomnosti.

5. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom manžela, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Manžel zotrval na písomne podanom návrhu. Kolízny opatrovník odporučil, v prípade rozvodu manželstva, schváliť rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozводе manželstva, ktorú uzatvorili rodičia.

7. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

8. Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

9. Podľa § 18 ZR, sú si manželia v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa § 19 ods. 1 a 2 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne.

11. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4, 5 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvom rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

12. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi; toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neradia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z cit. § 18 až 20 ZR. Zrušenie manželstva rozvodom však odôvodňuje len kvalifikované rozvrátenie vzťahov medzi manželmi, ktoré má za následok, že manželstvo prestalo plniť svoj účel.

19. Manželstvo nie je totiž len právny stav či právny pomer, ale je aj životným spoločenstvom, ktoré sa má vyznačovať vzájomným rešpektom, citovou náklonnosťou, úctou, dôverou, a pomocou; má vytvárať zdravé rodinné prostredie, kde sa manželia vzájomne správajú ohľaduplne, majú porozumenie pre vzájomné potreby a osobitné záujmy a prípadné rozpory vzniknuté pod vplyvom rôznych okolností sa snažia preklenúť vzájomnou dohodou, resp. odpustením, t. j. aby sa vo všeobecnosti vytvorili priaznivé podmienky pre spolužitie a realizáciu všetkých členov rodiny vrátane maloletých detí.

20. V danej veci manželské spolužitie účastníkov konania spoločnosťou požadované znaky nenapĺňa. Súd pri zisťovaní príčin rozvratu manželstva účastníkov konania zistil, že tieto spočívajú v ochladení citových väzieb a vyústili nakoniec do ukončenia manželského spolužitia, pričom obaja účastníci vylúčili akúkoľvek možnosť jeho riadnej obnovy. Vzhľadom k tomu súd k rozvodu manželstva pristúpil. Zároveň má súd za to, že spolužitie medzi manželmi netvorí zdravé a nekonfliktné rodinné prostredie, ktoré je pre zdravý fyzický a psychosociálny vývoj maloletých detí tak potrebný, preto rozvod manželstva nebude v ich neprospech.

21. Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, rodičia uzavreli rodičovskú dohodu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Súd pri zvažovaní, či je rodičovskú dohodu možné schváliť, vychádzal z návrhu otca, z písomného vyjadrenia matky, zo skutočností uvádzaných otcom a kolíznym opatrovníkom na pojednávaní a predložených listinných dôkazov s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí. V starostlivosti matky o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky. Výživné bolo dohodnuté primerane k súčasným príjmovým pomerom rodičov a oprávneným výdavkom maloletých detí. Na základe uvedeného má súd za to, že navrhovaná rodičovská dohoda je v najlepšom záujme maloletých detí, preto ju schválil.

22. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.